

Vallavanema veerg

Hea lehelugeja! Hoiad oma käes Maidla valla lehe "Maidla Sõnumitooja" kolmandat numbrit. Esimene ilmus 2003.a vappäeval ning teine 2004. aasta septembrikuus. Oma ajalehe väljaandmise peamiseks põhjuseks oli vajadus info ajakohaseks ning adekvaatseks edastamiseks vallaelanikele. Soovime, et saaksite ajalehe kaudu piisava ülevaate vallavolikogu ja –valitsuse ning hallatavate asutuste töomailt ning infot vallas toimuvatest üritustest. Lehetegijad on seadnud eemärgiks, et võiksite ajalehe igakuiselt oma postkastist leida.

2004.a hakkab lõppema, koos sellega ka minu esimene aasta vallavanema tööpostil. Aasta suurimaks ettevõtmiseks oli vaieldamatult Maidla Põhikooli peahoone renoveerimine, millega kulmineerus omavalitsuse aastatepikkune töö. 2004.a veebruarikuus kinnitati volikogu poolt Maidla valla arengukava aastani 2012. Arengukavas toodud eesmärkide saavutamine on lähiaastatel kogu omavalitsusaparadi suurimaks ülesandeks. Paljudele võivad arengukavas püstitatud eesmärgid liiga kaugetenähtavaks või nõ "helesinise unistuse" tunduda, kuid äsja lõppenud Maidla mõisa restaureerimine on väga ilmekas näide sellest, kuidas piisava töö ning suure tahtmise juures eesmärgid realsuseks saavad.

Arengukava 100% realiseerumise peamiseks takistuseks on eelkõige probleem, mille võimalikule lahendamisele on keskendunud praktiliselt kõik tuntumad majandusteaduse koolkonnad: "Inimestel on piiramatud vajadused (nõudmised) ning piiratud võimalused (ressursid)" - ehk raha jääb alati puudu. Erandiks ei ole ka Maidla vald. Käesoleval aastal põhikooli peahoone renoveerides on omavalitsus tegutsenud pea võimete piiiril. Vahendite nappus ent samas tegevuste hädavajalikkus sunnib otsima võimalikke rahastamisallikaid väljastpoolt valla rahakotti ehk taotlema nõ "euroraha". Nimetatud rahade jagamine toimub vastavalt RAK-ile (täispikk nimetus "EESTI RIIKLIK ARENGUKAVA EUROOPA LIIDU STRUKTUURFONDIDE KASUTUSELEVÕTUKS – ÜHTNE PROGRAMDOKUMENT").

Projekt on saanud moesõnaks. Neid on vaja kirjutada, esitada, tegevusi ellu viia ning pärast aru anda. Kõik peaks justkui sujuma: meil on vajadus ja natuke raha omafinantseeringuks (sõltuvalt tegevusest 10-50% kogumaksumusest), RAK-is on meede (tegevus, mille tulemusel eesmärk saavutatakse), kirjutame projekti, EL käib raha välja ja ongi korras. Kuid selles jadas tekib hulgaliselt nüansse, mida ette näha on pea võimatu. Olulisimaks aspektiks on siinkohal inimfaktor: ühed kirjutavad projekti, teised hindavad, keegi peab selle ka ellu viima jne. Kogu projektihiiluse juures ei tohi ära unustada, et eelkõige on omavalitsuse ülesandeks elanike võimalikult kõrge elukvaliteedi tagamine ning ühtegi projekti ei ole vaja kirjutada mitte projekti enda pärast, vaid see peab olema vallarahvale vajalik ning ka realiseeruma.

2005.a tegemistest. Maidla Vallavolikogu septembrikuu istungil vaadati üle ning täiendati arengukava III osa "Maidla vallavalitsuse tegevuskava aastateks 2004-2006" Et tagada arengukavast püstitatud eesmärkide saavutamine, peab vallavalitsus kavast toodud tegevused täitma. Paljude tegevuste elluviimine ei ole veel päris selge (puudub rahaline kate), kuid järgnevalt laiemat üldsust puudutavatest tegevustest, mille realiseerumine tõenäolisem on.

- 1) Savala-Uniküla ning Maidla küla välisvalgustuse rajamise II etapp. Rahastatakse struktuurfondidest, Maidla Vallavalitsus osaleb Kiviõli Regiooni Omavalitsuste Liidu ühisprojektis;
- 2) Osalemine 11 Ida-Viru omavalitsuse ühises vee- ja kanalisatsiooniprojektis. Projekti I etapp on 2005.-2006. aasta, mille jooksul teostatakse uuringud ning koostatakse ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavad, ehitustegevus alates 2007.a Rahastajatekeskkonnainvesteeringute keskus ja Euroopa Ühtekuuluvusfond;
- 3) Soovime jätkata Maidla mõisa aia restaureerimist, 2003. a sügisel rajatud kivisillutis peaks saama oma loogilise jätku, samuti vajavad vahetamist abihoone ja keldri katus. Rahalist tuge loodame mõisakoolide programmist.

Täiesti eraldi tooksin esile üldplaneeringu koostamise, mille käigus luuakse, planeerimisseadusest tulenevad eeldused arengukavas toodud eesmärkide saavutamiseks.

Loodan, et minu esimene sulcharjutus ei saanud väga elukauge ja "eurobürookraatlik".

Soovin kõigile vallaelanikele jõudu ja jaksu nende tegemistes ning võtke ka vahepeal aeg maha ja lõõgastuge spordisaalis või värskendage vaimu rahvamajas ning raamatukogudes.

Ilusat sügist kõigile!

Hardi Murula,
vallavanem

Maidla Rahvamaja uus hoone valmis 2001.a. Esinduslik maja on väärikas märk aastakümnete pikkustest kultuuritraditsioonidest Maidla vallas. Rahvamaja on alati avatud endistele ja tulevastel kultuurikandjatele, jätkamaks endisaegses vaimus Maidla valla kultuurielu.

Uus Maidla Rahvamaja

Tänase Maidla Rahvamaja ajalugu on huvitava ja samas ka raske kronoloogiaga. Lugu saab alguse juba eelmise sajandi algusest ning hõlmab väga suure osa kogu valla kultuuriloost ning on saanud realsuseks tänu vallarahva kultuurilembusele, sihikindlusele ja algatusvõimele. Samas võis uue rahvamaja avamise hetke näitlikult pidada ajaks, millal kuulutati välja eksamitulemused kohalikule omavalitsusele Maidlas. Valmimiseelse perioodi mahtus palju raskeid otsuseid, mis panid aluse ehituse alustamiseks, läbiviimiseks ja finantsküsimumste lahendamiseks. Tehtud tööle saab hinde panna ja kindlasti paneb Maidla valla rahvas ise. Alati on suured ettevõtmised seatud teatud riskidega, kuid arvestades tänast reaalset hetke, võime siiski öelda, et riskihinnangud osutusid õigeteks.

Oleme tihti kuulnud mõne omavalitsusjuhi arvamust, et maavallad saavad riigilt rohkem finantstoetusi investeeringuteks, kui näiteks mõni linn. Samas tuleb tõdeda, et alati ei ole lahend ükski rahas, vaid määravaks võib saada hoopis sallivus, stabiilsus omavalitsusüksuses ja sihikindlus. Maidla vallavolikogu kõik koosseisud on järjekindlalt pidanud oma eesmärgiks likvideerida valla mahajäämus eelkõige kultuuri ja hariduse valdkonnas, luua materiaalne baas ja tingimused, kus eesti kultuur ja haridus saaksid vabalt kaasaegsetes tingimustes kinnistuda ja edasi areneda, ülejäänud sõltub juba rahva enda tahtest ja aktiivsusest.

Tooksi siinkohal kronoloogilise ülevaate Maidla rahvamaja saamisloost, kus ajaloolise algmaterjalina olen kasutanud meie lugupeetud kodu-uurija Johannes Kangro märkmeid. Aktiivne kultuuritegevus Maidla vallas sai alguse Maidla Priihtahtliku Tuletõrje Seltsi loomisega 1909. aasta veebruarikuul. Alguaastail koondus seltsi tegevus peamiselt tuletõrjealasele tegevusele. 13. oktoobril 1913. aastal jõuti endisest Maidla mõisa magasiidast seltsimajaks ümberehitatud hoone sissepühitsemiseni. Esimeste aastate tähelepanu ja tegevus koondus puhkpilliorkestri rajamisele ja näitemängu harrastamisele. Esimese maailmasõja päevil seltsi tegevus seiskus, sest paljud eestvedajad mobiliseeriti. Kahekümnendail aastail hoogustus see uuesti, tuletõrjeselts tegeles edasi puhkpilliorkestri ja näitemänguga, värskest asutatud Maidla Noorte Ühing aga näitemänguga. Laulukoori kontsertidest laekunud tuluga pandi 1923. aastal ühingu poolt alus raamatukogule. Tuletõrjeselts võimaldas oma maja kasutada ka teistel organisatsioonidel, mis võimaldas tasulisi üritusi talvel korraldada. Suvel saadi tulu vabaõhukontsertidest. Kõik need rahalised vahendid kasutati kultuuri ja spordi edasiarendamiseks. 1933.a oli tuletõrje selts kogunud juba nii palju raha, et võidi mõelda rahvamaja juurdeehituse rajamisele. Esialgselt oli kavas teise korruse juurdeehitamine, kuid uus projekt osutus liiga keerukaks ning piirdui siiski juurdeehitusega esimesele korrusele. 1940. aasta suvel pärast nõukogude okupatsiooni Eestis muutus palju ka Maidla valla kultuurielu. Maidla Noorteühing kui "kodanlik organisatsioon", likvideeriti ning varad anti üle Ülemaalse Maatõõrahva Ühingu kasutusse. Vaatamata järgnevatel aastatel säilis Maidlas siiski kultuurielu ning ka hoone, kus koos käidi. Uuesti võeti rahvamaja ümberehitamine päevakorda Viru-Maidla Ühismajandi poolt põllumajandusreformi eelsel perioodil, valmis eskiisprojekt. Seoses ühismajandi reorganiseerimisega jäi ehitus alustamata. Kohaliku omavalitsuse taastamisega Maidlas anti riigi poolt kogu sotsiaalsfääri materiaalne baas üle Maidla vallavolikogule. Juba esimese koosseisu volikogus oli päevakorral olemasoleva hoone, endise mõisa magasiidast asuva rahvamaja kapitaalremont. Tehtud ekspertiisi käigus aga selgus, et hoone on avariohtlik seisukorras ning järgnev rekonstrueerimine mõttetu. Volikogu poolt langetati väga riskantne otsus: olemasolev hoone tuleb lammutada ning selle asemele uus ehitada. See oli raske, kuid nagu täna näha võime, osutus siiski ainuõigeks. Uue rahvamaja projekt valmis mais 1998. Kuid valla eelarvet tabas finantskatastroof – AS Eesti Maapanga pankrott. Pankrottipesa jäid praktiliselt kõik valla rahalised vahendid summas 5,8 miljonit krooni, mis enamuses olid mõeldud rahvamaja ehitusele. Volikogu poolt langetati teine raske ja riskantne otsus: emiteerida AS-st Eesti Ühispank võlakirju summas 2,0 miljonit krooni. 1999.a jätkati ehitust ning juba 10. detsembril kolis raamatukogu oma uutesse ruumidesse. 21. detsembril 1999.a. toimus raamatukogu pidulik avamine. Ehitus jätkus ka 2000.a mahus, mida võimaldas valla eelarve. 30. detsembril 2000. aastal avati rahvamaja saal ja fuajee. 30. detsembril 2001. aastal saabuski hetk, mil võis öelda, et Maidla Rahvamaja on valmis.

Kogu see tähtpäevade ja tegevuste rägastik tundub hetkel kuidagi lihtne ja endastmõistetav, kuid mõeldes ajas tagasi, tekib kõhk, kas ikka oleksime uuesti sama korranud. Kõhklast suurendab ka see, et täna peame kahjuks tunnustama, et lihtsam oli ehitada, kui kõike loodut oma olemuse väärikselt rahva heaks tööle rakendada. Austusega tuleb mõelda nende kultuuritegijate ja kultuurikandjate peale, kes alustasid 1909. aasta veebruarikuul. Puhkpillimuusika, laul ja näitemäng olid üks osa inimeste eluhoiakust. Jätkuks ka tänastel kultuurijuhtidel sellist pühendumust, sihikindlust ja koostöövalmidust ning meie rahval sellist teotahet nagu oli varasematel kultuurikandjatel. Täna on veel neid inimesi, kellelt õppida. Usun, et meie kultuuriellu ja rahvamajadesse jääb valgus veel mitmeteks põlvkondadeks.

Lõpetuseks soovin Maidla vallavolikogu poolt kogu valla kultuurirahvale rõõmu kultuuritegemisel ja kogu vallarahvale ilusaid kultuurielamusi.

Lugupidamisega
Enno Vinni
Maidla vallavolikogu esimees

MAIDLA RAHVAMAJA VALMIMISE KRONOLOOGIA.

1998

- Rahvamaja ja raamatukogu (24.aprill) kolisid vanast hoonest välja
- Maidla Rahvamaja projekt valmis mais - juunis
- **Maapanga pankrott juunis – Maidla vallal jäi Maapanga 5,8 milj. krooni (enamuses uue rahvamaja ehituse rahad).**
- Maapangast tagastati vallale 495 000 krooni – kõikidele omavalitsustele võrdselt, sõltumata summast, mis pankrottipesa jäi (omavalitsustele, kellel olid sotsiaalsfääri rahad eraldi arvetel, tagastati nimetatud vahendid 100 % - liselt).
- Otsustati Maidla Rahvamaja ehitusega alustada.
- Lammutati vana rahvamaja.
- AS Eesti Ühispank emiteeris vald 2.0 milj. krooni (hiljem vormistati ümber pikkaajaliseks laenuks).
- Sügisel alustati uue hoone ehitust.

1999

- Jätkati Maidla Rahvamaja ehitust.
- Novembri lõpus lõpetati hoone esimese etappi ehitus.
- 10. detsembril alustas raamatukogu kolimist uute vastvalminud hoone osasse.
- Raamatukogu pidulik avamine toimus 21. detsemberil.

2000

- Jätkati rahvamaja ehitust
- 30. detsembril avati rahvamaja saal, fuajee ja tualettruumid.

2001

- Otsustati hoone valmis ehitada ja osta sisustus.
- Maidla Rahvamaja pidulik avamine 30. detsember.

2002

- Ümbruse korrastamine ja heakorrad.
- **Finantseerimise allikad väljastpoolt Maidla valla eelarvet.**
- Kultuuriministeerium 70 000 krooni raamatukogu mööbli ostuks.
- Hasartmängumaksu komisjon 200 000 krooni rahvamaja mööbli ja lava kardinat ning abiseadmete ostuks